

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2023.28.5>
УДК 711.438:725.34(046)

СЦЕНАРНИЙ ПІДХІД ПРИ ФОРМУВАННІ ПРИБЕРЕЖНОЇ ЗОНИ В МЕЖАХ МАЛИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Мироненко Валерія Вікторівна¹, Жовква Ольга Іванівна²

¹Національний авіаційний університет, Київ, Україна,
e-mail: mironenko0911@gmail.com, orcid: 0009-0006-7903-9822

Науковий керівник – Жовква Ольга Іванівна

²Кандидат архітектури, професор кафедри архітектурного проектування
цивільних будівель і споруд
Київського національного університету будівництва і архітектури, Київ, Україна,
e-mail: olha.zhovkva@npp.nau.edu.ua, orcid: 0000-0002-0086-6774

Анотація. **Мета** даної статі – визначення і обґрунтування сценарних підходів при формуванні прибережної зони в межах малих населених пунктів на основі дослідження аналогічних об'єктів проектування.

Методологія базується на вивченні досліджень пов'язаних зі сценарним підходом при формуванні середовища, аналізу вже реалізованих проєктів прибережних зон, визначенню ключових принципів сценарного підходу та виявлення оптимальних сценаріїв формування набережної.

Результатом дослідження є розкриття ролі сценарного підходу при формуванні прибережних зон та ідентифікація ключових принципів, базованих на інтеграції історичного та культурного контексту, забезпеченні екологічної сталості, створенні функціональних та естетично привабливих просторів, а також розробка альтернативних сценаріїв при проектуванні, що враховують соціокультурні, екологічні та функціональні аспекти. Це дозволяє забезпечити гнучкість та адаптивність під час планування та створення прибережної зони в межах малих населених пунктів. Кожен сценарій враховував унікальні особливості місцевості, соціокультурний контекст, екологічні аспекти та потреби мешканців.

Наукова новизна ґрунтується на розширенні теоретичного розуміння сценарного підходу та його практичного використання, враховуючи специфіку малих населених пунктів.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані в роботі місцевих органів влади, планувальних організацій та розробників проєктів для ефективного формування та управління прибережними зонами в межах малих населених пунктів, забезпечуючи збалансований підхід до розвитку цих територій, враховуючи соціокультурні, екологічні та функціональні аспекти.

Ключові слова: сценарний підхід, прибережна зона, малі населені пункти, формування території, соціокультурні аспекти, екологічні аспекти, функціональні аспекти, альтернативні сценарії, планування, адаптивність, сталість, соціально-економічний розвиток, збереження природного середовища.

ВСТУП

Формування прибережних зон у малих населених пунктах потребує гнучкого підходу, враховуючи соціокультурні, екологічні та функціональні аспекти. Необхідність забезпечення сталого розвитку, збереження природного середовища та адаптації до змін клімату робить актуальним дослідження сценарного підходу у формуванні прибережних зон малих населених пунктів.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Сценарні підходи сприйняття архітектурного середовища були розвинені в роботі Трошкіної О. А., яка полягає у дослідженні можливості використання кінематографічного принципу монтажу як при проектуванні самого архітектурного середовища, так і при побудові сценарію його сприйняття [16]. Також в інших роботах автора описується сценарний підхід до проектування архітектурного середовища, який передбачає цілеспрямоване програмування зорових вражень з ціллю підвищення його виразності [17], [18], [19], [20].

Розгляд сценарних методів проектування об'єктів архітектури та їх сприйняття в пішохідних просторах докладно розглянуто в роботах Буравченка С. Г. [3], [4], [5], [7]. Автор досліджує архітектурне середовище через призму різних типів сценарного мистецтва. Також в цій роботі виділено основні підходи до моделювання пішохідного простору та поділено їх на п'ять напрямків. В реальних проектних ситуаціях ці моделі використовуються в комбінації, тому що архітектор застосовує всі прийоми, що дозволяє організаційна

структура проекту і ступінь впливу проектною діяльністю, та завдання для архітектора в поточний період [4].

МЕТА

Визначення і обґрунтування сценарних підходів при формуванні прибережної зони в межах малих населених пунктів на основі вивчення і узагальнення зарубіжного досвіду, з урахуванням історичного та культурного контексту, забезпечення екологічної сталості, створення функціональних та естетично привабливих просторів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Набережна, яка утворює береговий фасад міста, є важливим елементом його визначного образу та архітектурного втілення. Ця лінійна структура не лише визначає візуальну характеристику міста, але й має велике значення з соціокультурної та економічної перспективи. Набережна виступає як публічний простір, який взаємодіє з жителями та відвідувачами, забезпечуючи зустрічі, відпочинок і розваги, та створює неповторний образ міста, що втілює його ідентичність і культурну спадщину.

Сценарний підхід дозволяє прогнозувати та аналізувати різні варіанти розвитку ситуації, що є особливо важливим у контексті формування прибережних зон. Розробка альтернативних сценаріїв дозволяє враховувати соціокультурні, екологічні та функціональні аспекти, що сприяє гнучкості та адаптивності під час планування (рис. 1).

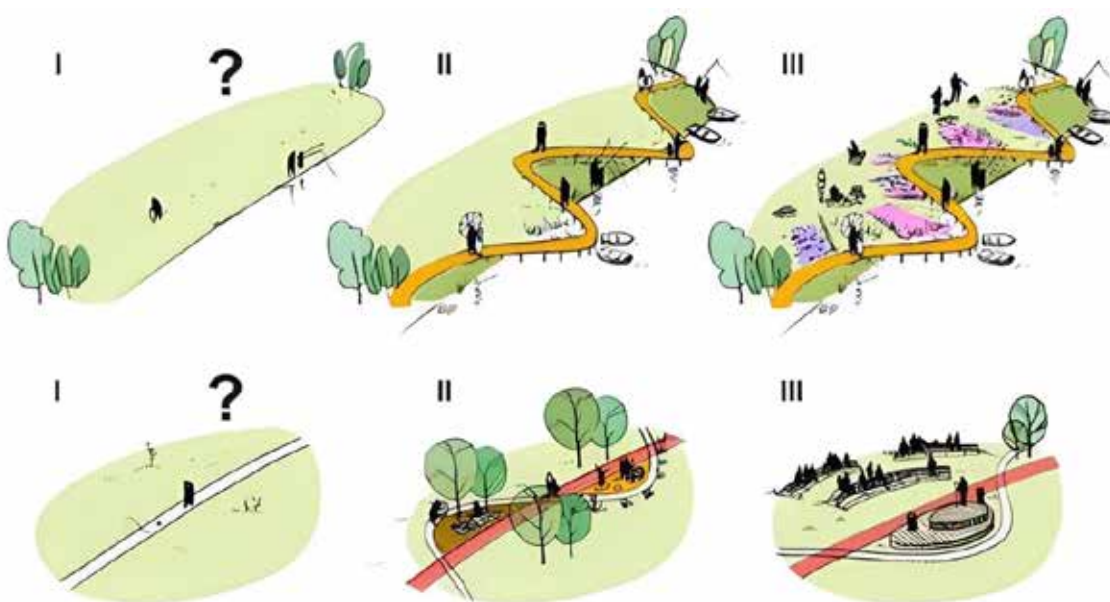

Рис. 1. Стапи формування прибережної зони методом розробки альтернативних сценаріїв

Формування набережної зони в межах малих населених пунктів вимагає уважного планування та врахування різних факторів. Одним із ключових етапів цього процесу є розробка сценаріїв, що визначають характер та функції набережної. Різноманітність сценаріїв формування набережної зони залежить від потреб та цілей місцевої громади, вимог розвитку туризму та рекреації, а також можливостей для комерційних проєктів. Нижче наведено описи різних сценаріїв формування набережної зони, які дозволяють краще розуміти їх характер та особливості (таблиця 1). Кожен сценарій має певну мету та відповідні функції, які визначають його спрямованість та основні акценти.

На практиці всі представлені сценарії можна комбінувати між собою, щоб досягти належного балансу та максимально використовувати потенціал набережної зони [4]. Вибір конкретних сценаріїв формування набережної залежать від факторів, пов'язаних з потребами та пріоритетами місцевої громади та мешканців, природним і культурним контекстом місцевості, а також з екологічними аспектами.

Однак часто один сценарій може домінувати в набережній, у той час як інші типи просто доповнюватимуть функціональний потенціал прибережної зони. Такий підхід дозволяє враховувати різноманітні потреби та інтереси різних груп користувачів набережної, сприяючи розвитку усіх прибережних територій (рис. 2).

Комбінований підхід до формування прибережної зони в малому населеному пункті включає поєднання різних сценаріїв та функцій, з урахуванням особливостей та потреб місцевого населення [16; 17; 18]. Враховуючи обмежені ресурси та просторові можливості, такий підхід дозволяє максимально ефективно використовувати наявні ресурси та створити збалансовану та функціональну прибережну зону. При цьому важливо дослідити особливості малого населеного пункту, його культурний контекст, природні ресурси та потенціал для розвитку (рис. 3).

ВИСНОВКИ

Рекреаційний сценарій дозволяє створити привабливе місце для відпочинку та

Таблиця 1

Сценарії формування набережної

Тип сценарію	Ціль сценарію	Функції, які виконує сценарій
Рекреаційний	Створення комфортних та привабливих місць для відпочинку, розваг і рекреації	<ul style="list-style-type: none"> o Паркові зони та відкриті простори o Пляжні зони o Рекреаційні активності o Велосипедні та пішохідні доріжки o Водні розваги o Ландшафтний дизайн та озеленення
Комерційний	Врахування комерційного потенціалу і забезпечення ефективного використання набережної з погляду бізнесу	<ul style="list-style-type: none"> o Розвиток туризму o Комерційні простори o Ресторани та кафе o Розваги та розважальні заклади o Торговельні ярмарки та ринки o Готелі та конференц-центри
Екологічний	Збереження природних ресурсів, охорона довкілля та створення стійких екосистем	<ul style="list-style-type: none"> o Озеленення та реконструкція природних узбереж o Використання стійких матеріалів та технологій o Збереження водних ресурсів o Створення природних біотопів o Енергоефективне освітлення o Управління відходами та рециклінг
Культурно-історичний	Збереження і підкреслення культурної та історичної спадщини, а також створення простору для культурних подій	<ul style="list-style-type: none"> o Збереження та реставрація історичних об'єктів o Інтерпретація історії та культури o Створення просторів для культурних заходів o Інтеграція мистецтва в публічний простір o Розміщення музеїв та культурних центрів
Інфраструктурний	Створення та поліпшення інфраструктурних засобів для забезпечення комфорту, безпеки та зручності для користувачів набережної	<ul style="list-style-type: none"> o Транспортна доступність o Розваги та відпочинок o Водні види спорту o Інфраструктура для активного відпочинку o Інфраструктура для масових заходів

Рис. 2. Приклади формування набережних за вираженим типом сценарію: 1 – комерційний сценарій (Сентоза, Сінгапур); 2 – екологічний сценарій (набережна Сансет-Бульвар у Сан-Франциско, США); 3 – інфраструктурний сценарій (набережна Бруклінського мосту в Нью-Йорку, США); 4 – рекреаційний сценарій (набережна Санта-Моніки в Лос-Анджелесі, США); 5 – культурно-історичний сценарій (набережна Старого міста в Празі, Чеська Республіка).

розваг, забезпечуючи комфортні умови для відвідувачів. Комерційний сценарій сприяє розвитку туризму та підприємництва, залучаючи інвестиції та створюючи робочі місця. Екологічний сценарій сприяє збереженню природи та екосистем, забезпечуючи сталість та екологічну урбаністику. Культурно-історичний сценарій підкреслює унікальність та історичну цінність прибережної зони, відтворюючи традиції та культурну спадщину місцевості. Інфраструктурний сценарій розвиває необхідну інфраструктуру для забезпечення

зручного та безпечного користування прибережною зоною.

Поєднання цих сценаріїв дозволяє створити багатофункціональну прибережну зону, яка задовольняє потреби різних груп користувачів і сприяє сталому розвитку малого населеного пункту. Враховуючи контекст, особливості та потенціал місцевості, комбінований підхід у формуванні прибережної зони дає можливість використовувати різноманітні ресурси та потенціал місцевості на найкращий спосіб.

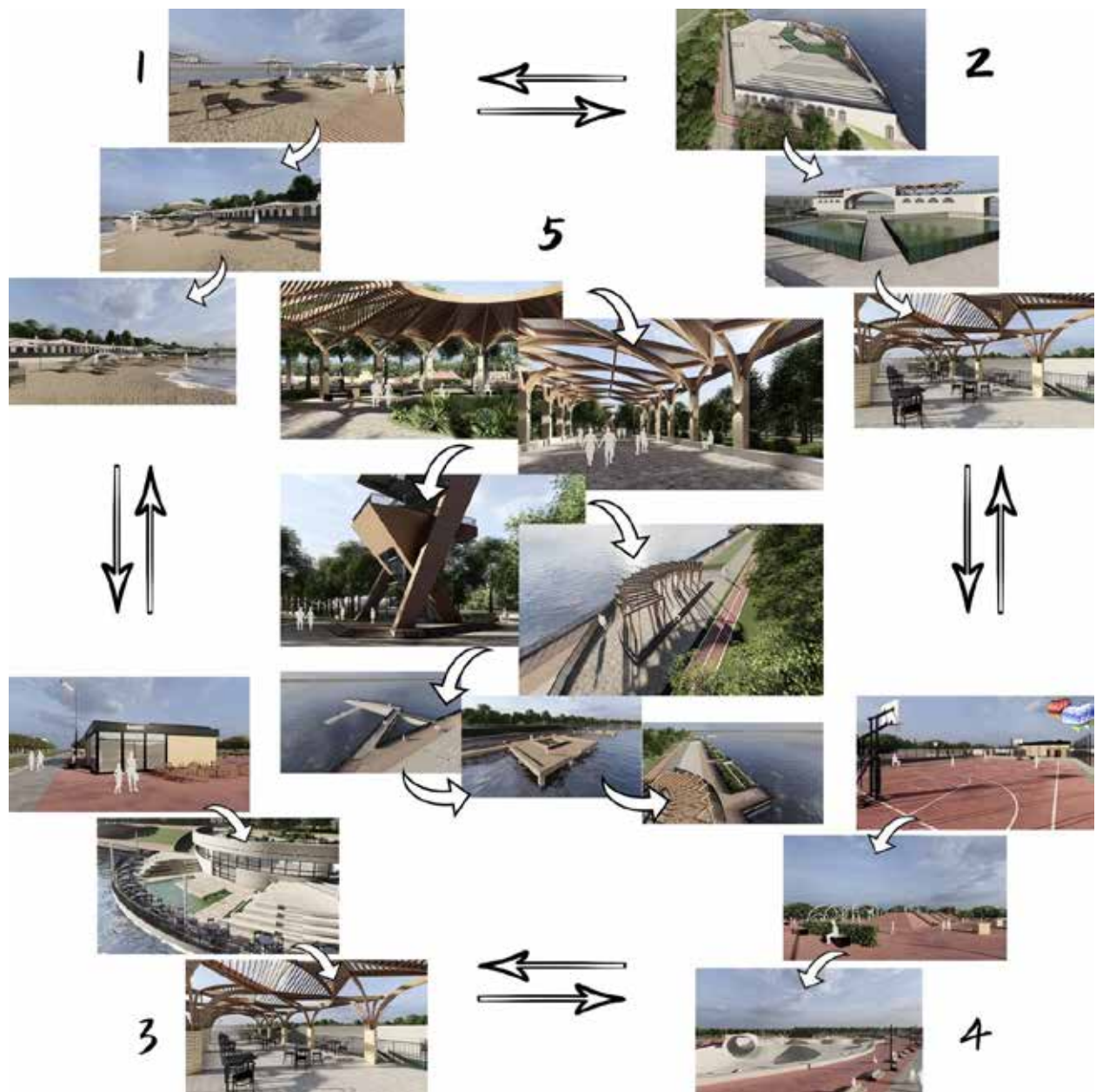

Рис. 3. Проект набережної річки Здвиж (Макарів, Київська область) з поєднанням рекреаційного, культурного і комерційного сценаріїв: 1 – пляжна зона; 2 – культурно-видовищна зона; 3 – зона харчування; 4 – зона активного відпочинку; 5 – зона пасивного відпочинку.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Бабаєв В. М., Семенов В. Т., Рищенко Т. Д., Линник І. Е., Безлюбченко О. С., Мороз Н. В., Апатенко Т. М., Жидкова Т. В., Гордієнко С. М., Завальний О. В., Гайко Ю. І. Проектування міських територій: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 272 с.

[2] Безлюбченко О. С. Планування і благоустрій міст : навч. посібник. для студентів усіх форм навчання та слухачів другої вищої освіти за напрямом підготовки 0921 (6.060101) – «Будівництво» / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний, Т. О. Черносова. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. ХНАМГ, 2011. 191 с.

REFERENCES

[1] Babaiev, V.M., Semenov, V.T., Ryshchenko, T.D., Lynnyk, I.E., Bezliubchenko, O.S., Moroz, et al. (2018). *Proektuvannia miskykh terytorii [Designing urban areas]*. Kharkiv: KhNUMH im. O. M. Beketova, 272 s. [in Ukrainian]

[2] Bezliubchenko, O.S. (2011). *Planuvannia i blahoustrii mist : navch. posibnyk. dlia studentiv usikh form navchannia ta slukhachiv druhoi vyshchoi osvity za napriamom pidhotovky 0921 (6.060101) – «Budivnytstvo» [Planning and improvement of cities: education. manual. for students of all forms of education and students of*

[3] Буравченко С. Г. Аспекти систематизації сценарних методів проектування об'єктів архітектури. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, 2019. Вип. 55. С. 25-41.

[4] Буравченко С. Г. Варіації сценарних моделей сприйняття у часі об'єктів архітектури в пішохідних просторах. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, 2022. Вип. 63. С. 42-65.

[5] Буравченко С. Г. Визначення та ієрархія об'єктів архітектури засновані на сценарних методах проектування. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, 2022. Вип. 64. С. 14-30.

[6] Буравченко С. Г. Використання сценарних методів у викладанні архітектурних дисциплін / С. Г. Буравченко, К. В. Спасиченко. Архітектура, будівництво, дизайн в освітньому просторі : колективна монографія. За заг. ред. д-ра іст. наук В. В. Карпова. Рига, Латвія, "Baltija Publishing", 2021. 604 с. С. 82-104.

[7] Буравченко С. Г. Ситуативні підходи у сценарному моделюванні візуального сприйняття архітектурних об'єктів і середовища. Архітектурний вісник КНУБА, 2019. Вип. 17-18. С. 171-181.

[8] Каранфілова О. В. Дизайн архітектурного середовища як спосіб моделювання соціокультурного простору / Олена Володимирівна Каранфілова, Анна Дмитрівна Стоянова // Перспективи. Соціально-політичний журнал, 2020. № 4. С. 38-43.

[9] Кознарьська Г. Є., Дідик В. В. Особливості формування видових вулиць та майданчиків Львова. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. К: КНУБА, 2021. Вип. 60. С. 28-141.

[10] Коршикова К. О., Осиченко Г. О. Дизайнерські засоби формування набережних великих річок. Сучасні тенденції розвитку архітектури і містобудування: матеріали всеукр. наук.-техн. конф., листопад 2017 р. Харків. С. 195-196.

[11] Назарук М., Жук Ю. Зелені зони малих та середніх міст Львівської області: сучасний стан та проблеми функціонування. Фізична географія та геоморфологія, 2013. Вип. 1 (69). С. 54-62.

[12] О. Савченко, О. Гаврик, В. Гетманський, П. Білявська. Перспективи розвитку дизайну архітектурного середовища у місті. Актуальні проблеми сучасного дизайну : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 22 квітня 2021 року. В 2-х т. Т. 2. Київ : КНУТД, 2021. С. 266-269.

[13] Осиченко Г. О. Дизайн міських просторів : конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 191 – Архітектура та містобудування освітня програма підготовки магістрів «Дизайн архітектурного середовища» / Г. О. Осиченко; Харків, ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 85 с.

[14] Подхвталін О. Г. Особливості планувальної організації прирічкових територій міст на прикладі міст України / О. Г. Подхвталін, О. О. Савченко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. сб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; відп. ред. М. М. Дьомін. Київ : КНУБА, 2016. Вип. 43(2). С. 154-159.

[15] Тімохін В. О. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник / В. О. Тімохін,

second higher education in the field of training 0921 (6.060101) – «Construction»./ О. С. Bezlyubchenko, O. V. Zaval'nyy, T. O. Chernonosova; Khark. nats. akad. mis'k. hosp-va. – KH. KHNAMH, 191]. [in Ukrainian]

[3] Buravchenko, S.H. (2019). Aspekty systematyzatsii stsenarnykh metodiv proektuvannia ob'ektiv arkhitektury [Aspects of systematization of scenario methods of designing architectural objects]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia – Modern problems of architecture and urban planning*, 55, 25-41 [in Ukrainian]

[4] Buravchenko, S.H. (2022). Variatsii stsenarnykh modelei spryniattia u chasi ob'ektiv arkhitektury v pishokhidnykh prostorakh [Variations of scenario models of perception over time of architectural objects in pedestrian spaces]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia – Modern problems of architecture and urban planning*, 63, 42-65 [in Ukrainian]

[5] Buravchenko, S.H. (2022). Vyznachennia ta iierarkhiia ob'ektiv arkhitektury zasnovani na stsenarnykh metodakh proiektuvannia [The definition and hierarchy of architectural objects are based on scenario-based design methods]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia – Modern problems of architecture and urban planning*, 64, 14-30. [in Ukrainian]

[6] Buravchenko, S.H., & Spasichenko, K.S. (2021). Vykorystannia stsenarnykh metodiv u vykladanni arkhitekturnykh dystsyplin [The use of scenario methods in the teaching of architectural disciplines]. *Arkhitektura, budivnytstvo, dyzain v osvithomu prostori – Architecture, construction, design in the educational space*, (pp. 82-104). Ryha: "Baltija Publishing" [in Ukrainian]

[7] Buravchenko, S.H. (2019). Sytuatyvni pidkhody u stsenarnomu modeliuvanni vizualnoho spryniattia arkhitekturnykh ob'ektiv i seredovysycha [Situational approaches in scenario modeling of visual perception of architectural objects and environment]. *Arkhitekturnyi visnyk KNUBA – KNUBA architectural bulletin*. Vyp. 17-18, 171-181 [in Ukrainian]

[8] Karanfilova, O.V., & Stoianova, A.D. (2020). Dyvain arkhitekturnoho seredovysycha yak sposib modeliuvannia sotsiokulturnoho prostoru [The design of the architectural environment as a way of modeling the socio-cultural space]. *Perspektyvy. Sotsialno-politychnyi zhurnal – Prospects. Socio-political journal*, 4, 38-43 [in Ukrainian]

[9] Koznarska, H.Ye., & Didyk, V.V. (2021). Osoblyvosti formuvannia vydovykh vulyts ta maidanchykv Lvova [Peculiarities of the formation of spectacular streets and playgrounds in Lviv]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia – Modern problems of architecture and urban planning*, 60, 28-141 [in Ukrainian]

[10] Korshykova, K.O., & Osychenko, H. O. (2017). Dyvainerski zasoby formuvannia naberezhnykh velykykh richok [Design tools for the formation of embankments of large rivers]. *Suchasni tendentsii rozvytku arkhitektury i mistobuduvannia – Modern trends in the development of architecture and urban planning: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Technical Conference*. (pp.). Kharkiv [in Ukrainian]

[11] Nazaruk, M., & Zhuk Yu. (2013). Zeleni zony malykh ta serednykh mist Lvivskoi oblasti: suchasnyi stan ta problemy funktsionuvannia [Green zones of small and medium-sized cities of Lviv region: current state

Н. М. Шебек, Т. В. Малік та ін. Київ, КНУБА, 2010. 400 с. ISBN 978-966-699-571-4.

[16] Трошкіна О. А. Кінематографічний принцип монтажу в побудові сценарію сприйняття архітектурного середовища / О. А. Трошкіна // Проблеми розвитку міського середовища: Зб. наук. пр. – К.: «ЦП «Компринт», 2016. Вип. 2(16). С. 194-204.

[17] Трошкіна О. А. Досвід застосування сценарного підходу у курсовому проектуванні парку. Проблеми розвитку міського середовища, 2019. Вип. 1. (24).

[18] Трошкіна О. А. Сценарність сприйняття архітектурного середовища. Шляхи розвитку українського мистецтвознавства: тези доп. всеукр. наук. конф. молод. наук, асп. і студ., м. Київ, 22 квітня 2016 р. Київ, 2017. С. 125-126.

[19] Трошкіна О. А. Театралізація та сценарність сприйняття середовища сучасних паркових просторів. Інтродукція рослин на Волино-Поділлі: наука, освіта, мистецтво формування ландшафту, виробництво: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., (Тернопіль, 17-18 травня, 2018 р.) [ред. кол.: В. Черняк (відп. ред.) та ін.]; Тернопільський ОКІППО. Тернопіль: Крок, 2018. С. 237-244.

[20] Трошкіна О.А. Фотографічний метод дослідження архітектурного середовища та людських контактів в ньому / О.А. Трошкіна // Теорія та практика дизайну. Технічна естетика: Зб. наук. пр. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. Вип. 8. С. 210-219.

and problems of functioning]. *Fizychna heohrafiia ta heomorfolohiia – Physical geography and geomorphology*, 1(69), 54-62 [in Ukrainian]

[12] Savchenko, O., Havryk, O., Hetmanskyi, V., & Biliavska, P. (2021). *Perspektyvy rozvytku dizainu arkhitekturnoho seredovyscha u misti* [Prospects for the development of the design of the architectural environment in the city]. *Aktualni problemy suchasnoho dizainu – Actual problems of modern design: collection of materials of the III International Scientific and Practical Conference (Vols. 2)*, (pp. 266-269). Kyiv : KNUDT [in Ukrainian]

[13] Osychenko, H.O. (2021). *Dyzain miskyykh prostoriv : konspekt lektsii dlia studentiv 1 kursu spetsialnosti 191 – Arkhitektura ta mistobuduvannia osvithnia prohrama pidhotovky mahistriv «Dyzain arkhitekturnoho seredovyscha»* [Design of urban spaces: summary of lectures for students of the 1st year of the specialty 191 – Architecture and urban planning of the master's training program «Design of the architectural environment»]. Kharkiv, KhNUMH im. O. M. Beketova. S. 85. [in Ukrainian]

[14] Podkhvatilin, O.H., & Savchenko, O.O. (2016). *Osoblyvosti planuvainoi orhanizitsii pryrychkovykh terytorii mist na prykladi mist Ukrainy* [Peculiarities of planning organization of riverside territories of cities on the example of Ukrainian cities]. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia : naukovo-tekhnichnyi zbirnyk – Modern problems of architecture and urban planning: scientific and technical collection*. M. M. Domin (Ed.). Kyiv : KNUBA. [in Ukrainian]

[15] Timokhin, V.O., Shebek, N.M., & Malik, T.V. (2010). *Osnovy dizainu arkhitekturnoho seredovyscha* [Basics of architectural environment design]. Kyiv: KNUBA, 400. ISBN 978-966-699-571-4. [in Ukrainian]

[16] Troshkina, O.A. (2016). *Kinematohrafichnyi pryntsyyp montazhu v pobudovi stsenariiu spryiniattia arkhitekturnoho seredovyscha* [The cinematographic principle of montage in the construction of the scenario of perception of the architectural environment]. *Problemy rozvytku miskoho seredovyscha – Problems of the development of the urban environment: Collection of scientific works*. K.: «TSP «Komprynt». Vyp.2 (16), 194-204. [in Ukrainian]

[17] Troshkina, O.A. (2019). *Dosvid zastosuvannia stsenarnoho pidkhodu u kursovomu proektuvanni parku* [Experience of using the scenario approach in course design of the park]. *Problemy rozvytku miskoho seredovyscha – Problems of the development of the urban environment*, 1(24) [in Ukrainian]

[18] Troshkina, O.A. (2016). *Stsenarnist spryiniattia arkhitekturnoho seredovyscha* [Scenario perception of the architectural environment]. *Shliakhy rozvytku ukrainskoho mystetstvoznavstva: tezy dop. vseukr. nauk. konf. mlad. nauk, asp. i stud. – Ways of development of Ukrainian art history: theses add. Ukrainian of science conf. young of Science, Asst. and Stud.*, (pp. 125-126) Kyiv. [in Ukrainian]

[19] Troshkina, O.A. (2018). *Teatralizatsiia ta stsenarnist spryiniattia seredovyscha suchasnykh parkovykh prostoriv* [Theatricalization and scenario perception of the environment of modern park spaces]. V. Cherniak (Eds.), *Introduktsiia roslin na Volyno-Podilli: nauka, osvita, mystetstvo formuvannia landshaftu*,

vyrobnytstvo – Introduction of plants in Volyn-Podilly: science, education, art of landscape formation, production: Materials (Proceedings) of the International Scientific and Practical Conference. (pp. 237-244) Ternopil's'kyy OKIPPO. Ternopil: Krok. [in Ukrainian]

[20] Troshkina, O.A. (2016). Fotohrafichniy metod doslidzhennia arkhitekturnoho seredovyscha ta liudskiykh kontaktiv v nomu [Photographic method of researching the architectural environment and human contacts in it]. *Teoriia ta praktyka dizainu. Tekhnichna estetika – Theory and practice of design. Technical aesthetics: Collection of scientific papers*, 8, 210–219. K., TSP «KOMPRYNТ». [in Ukrainian]

ABSTRACT

Myronenko V., Zhovkva O. A scenario approach in the formation of the coastal zone within small settlements.

The purpose of this article is to define and justify scenario approaches in the formation of the coastal zone within small settlements based on the study of similar design objects.

The methodology is based on the study of studies related to the scenario approach in the formation of the environment, the analysis of already implemented coastal zone projects, the definition of the key principles of the scenario approach and the identification of optimal scenarios for the formation of the embankment.

The result of the study is the disclosure of the role of the scenario approach in the formation of coastal zones and the identification of key principles based on the integration of the historical and cultural context, ensuring environmental sustainability, the creation of functional and aesthetically attractive spaces, as well as the development of alternative scenarios in the design that take into account socio-cultural, ecological and functional aspects. This allows for flexibility and adaptability when planning and creating a coastal zone within small settlements. Each scenario took into account the unique features of the area, the socio-cultural context, environmental aspects and the needs of the residents.

The scientific innovation is based on expanding the theoretical understanding of the scenario approach and its practical use, taking into account the specifics of small settlements.

Practical significance. The results of the study can be used in the work of local authorities, planning organizations and project developers for the effective formation and management of coastal zones within small settlements, providing a balanced approach to the development of these territories, taking into account socio-cultural, ecological and functional aspects.

Key words: scenario approach, coastal zone, small settlements, territory formation, socio-cultural aspects, ecological aspects, functional aspects, alternative scenarios, planning, adaptability, sustainability, socio-economic development, preservation of the natural environment.

AUTHOR`S NOTE

Myronenko Valeria, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: mironenko0911@gmail.com, orcid: 0009-0006-7903-9822

Zhovkva Olha, Candidate of Architecture, Professor of the Department of Architectural Design of Civil Buildings and Structures, Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, Ukraine, e-mail: olha.zhovkva@npp.nau.edu.ua, orcid: 0000-0002-0086-6774

Стаття подана до редакції 02.05.2023 р.